

Salut Up ;)

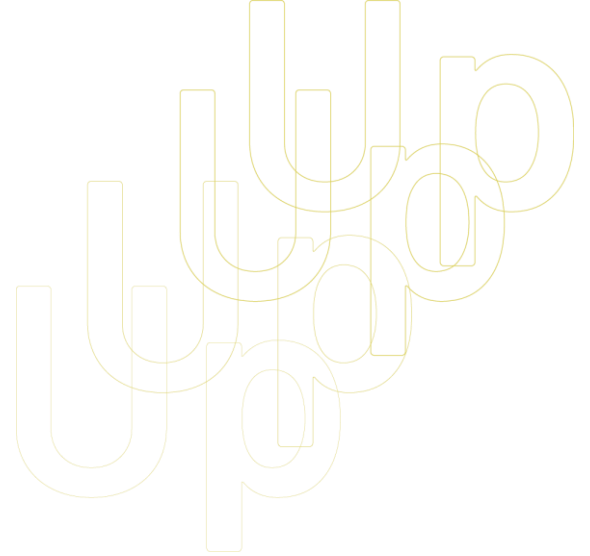
Salut i adolescents: 10 anys en xifres (2015-2025)

Evolució dels hàbits i tendències en l'alumnat de 4t d'ESO a la demarcació de Barcelona

Dades que impulsen accions: enquestes de salut a 4t d'ESO i Pla Local de Prevenció del Consum de Drogues i Ús Problemàtic de les Pantalles

Julio Mingueza. Tècnic del Centre SPOTT
Diputació de Barcelona

SPOTT

Salut Up ;)

CENTRE SPOTT DIPUTACIÓ DE BARCELONA

- El centre SPOTT treballa en l'àmbit de les drogodependències des de l'any **1979**
- Depèn de **Àrea de Sostenibilitat Social, Cicles de Vida i Comunitat** de la Diputació Barcelona
- Disposa de l'àrea de **prevenció** i l'àrea de **tractament**
- L'atenció a joves s'inicia l'any **2005**
- Des de l'any **2014** el centre s'especialitza en el tractament per consum de substàncies de **menors de 30 anys i les seves famílies**
- Des de el **2016** atén el tractament **d'addiccions comportamentals**
- El servei és **públic i gratuït**. Atenció a tots els **municipis de la província**

Salut Up ;)

CENTRE SPOTT DIPUTACIÓ DE BARCELONA

ÀREA DE PREVENCIÓ

Plans locals de prevenció del consum de drogues i l'ús de pantalles

Protocols de detecció i intervenció en el consum de drogues i/o en l'ús de pantalles en menors d'edat

Espais de millora continua dels plans locals d'addiccions

Capacitació tècnica a professionals en prevenció i detecció de l'ús problemàtic de pantalles en adolescents i joves

Tallers per a pares i mares d'habilitats educatives en el bon ús de les TIC a l'àmbit familiar

Exposició Itinerant CONTROLES?

Plans i protocols de prevenció
del consum de drogues i ús
problemàtic de pantalles

Diputació
Barcelona

Salut Up ;)

01.

Suport a l'elaboració del pla local de prevenció del consum drogues i ús problemàtic de pantalles.

02.

Suport a l'elaboració del protocol de consum de drogues i/o ús problemàtic de pantalles.

Pla de Prevenció
d'Addiccions i Usos
Problemàtics de Pantalles de
Canovelles
2025-2029

Ajuntament de Canovelles

Enquesta d'hàbits de
salut a alumnes de quart
de l'ESO de la província
de Barcelona

Pla local de prevenció del consum de drogues i ús problemàtic de les pantalles

Un pla local desplega transversalment, coordina i planifica un conjunt d'accions preventives en el municipi per a prevenir i/o reduir l'ús de drogues legals i il·legals i l'addicció a pantalles, des de diferents àmbits, durant un període de 4 anys.

- Aprovació pel ple de l'ajuntament
- Creació d'una comissió política, tècnica i grup motor
  - Cronograma
  - Justificació

- Marc teòrics
  - Marc legal
  - Diagnòstic
  - Objectius
  - Estructura
    - Accions
- Cronograma
  - Avaluació

- Aprovació pel ple municipal

Acte de presentació
i difusió del pla

Pla local de prevenció de drogodependències

Orientacions per al diagnòstic

DADES
PRIMÀRIES

DADES
SECUNDÀRIES

Salut Up ;)

Procés d'investigació i anàlisi de la situació a partir de l'observació de la realitat.

Diagnòstic

INFANCIA, ADOLESCENCIA
Y PANTALLAS

ESTUDES

2023

ENCUESTA SOBRE USO DE DROGAS EN ENSEÑANZAS SECUNDARIAS
EN ESPAÑA (ESTUDES), 1994-2023

idescat.cat

Estadística oficial
de Catalunya

EDADES

2024

ENCUESTA SOBRE ALCOHOL Y OTRAS
DROGAS EN ESPAÑA (EDADES)
1995-2024

Salut Up ;)

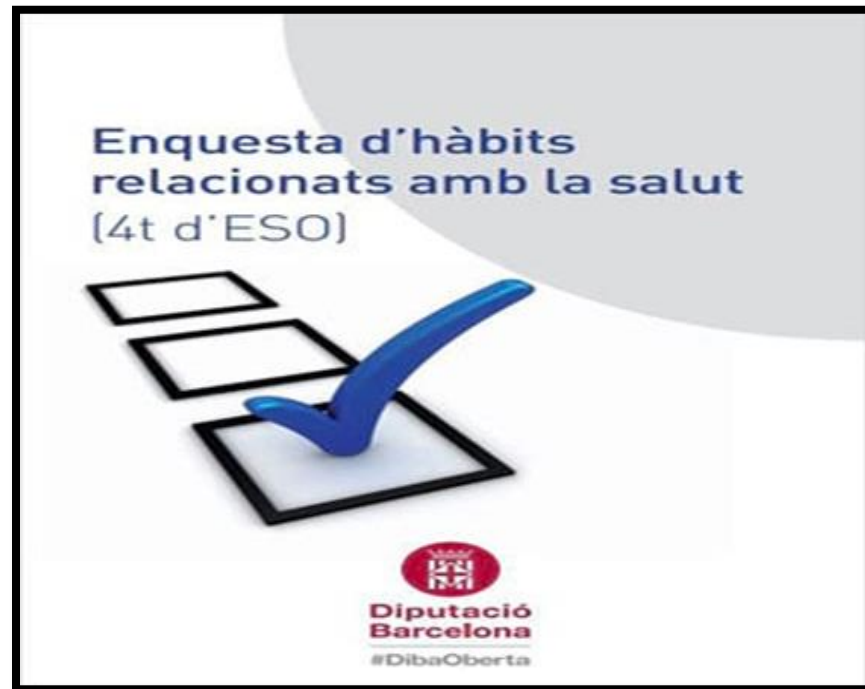

Diputació
Barcelona

Què ens aporten les enquestes?

Com es traslladen les dades a l'acció?

Exemples pràctics

**Què ens aporten
les enquestes?**

**Hàbits de consum de
substàncies (alcohol,
cànnabis, tabac...)**

**Ús de pantalles i
xarxes socials**

**Benestar emocional,
autoestima, pressió
del grup...**

**Variables de context:
gènere, entorn
familiar, situació
escolar, etc.**

Percepcions de risc

Enquesta d'hàbits relacionats amb la salut en alumnes de 4t d'ESO

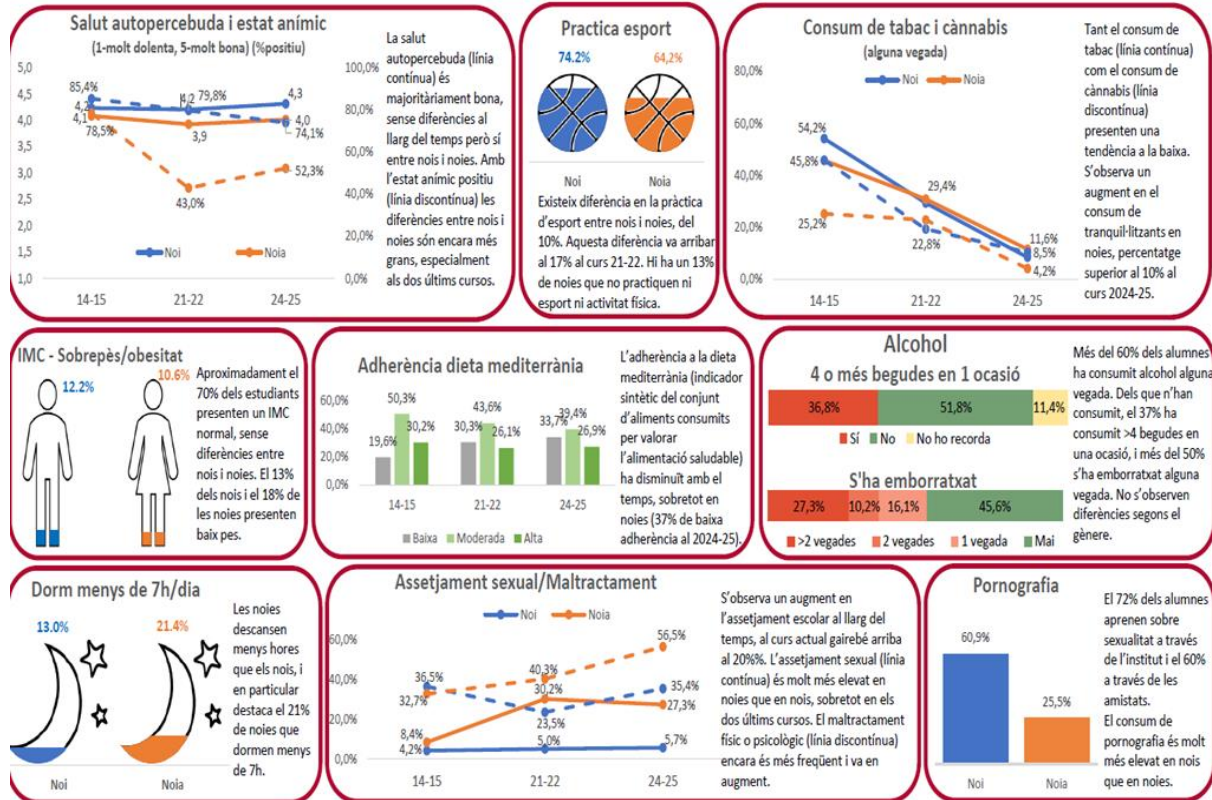
Igualada (3a onada)

UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Diputació Barcelona

Àmbits	Resultats salutogènics respecte província	Resultats amb més risc que la província
Salut i estat d'ànim	Millor estat de salut <u>auto-percebuda</u>	
	Millor índex de massa corporal	
	Menys autolesions	
Alimentació i dieta	Millor adherència a la dieta Mediterrània	
	Menys consum de begudes energètiques	
	Menys consum de menjar ràpid	
Lleure	Més pràctica esportiva i amb més freqüència, sobretot en esports d'equip	Més freqüència en sortir de nit per divertir-se
	Més assistència a l'esplai, el cau o el casal	Més freqüència d'ús de xarxes socials
	Més hores de son	
	Edat de tenir el primer mòbil més elevada	
Consum Tabac	Menys fumadors	
	Menys fumadors de <u>vàpers</u>	
Consum alcohol	Menys consum d'alcohol	
Consum altres substàncies	Menys consum cànnabis	
	Més percepció de perillositat del consum de cànnabis	
Sexualitat	Més edat en la primera relació	Menys ús de mètodes anticonceptius

Font: Elaboració pròpia a partir de l'enquesta d'Hàbits relacionats amb la salut de 4t d'ESO d'Igualada

Hàbits relacionats amb la salut
4t d'ESO 2024-2025

IGUALADA

Diputació
Barcelona

Salut Up ;))

Diputació
Barcelona

PUNTS FORTS

Dades molt properes i actuals

Comparació amb diferents anys

Comparació amb altres
municipis

Participació de la gent

Orientació per dissenyar
intervencions

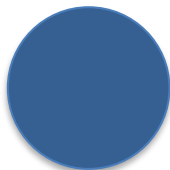
PUNTS FEBLES

Possible biaix en les respostes

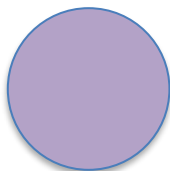
Context escolar

Dificultat per extrapolar

Com es traslladen les dades a l'acció?

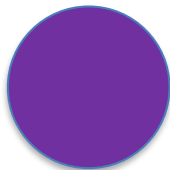

Compartim les dades amb la comissió tècnica que participa al Pla. Això assegura una interpretació més rica i multidisciplinària.

Segons el diagnòstic, es planifiquen accions concretes.

- Tallers a instituts adaptats als temes emergents.
- Campanyes de sensibilització dissenyades amb i per als joves.
- Formació per a famílies sobre límits i pantalles.
- Intervencions comunitàries o en l'àmbit del lleure.

Seguiment i avaluació

Durant el termini del Pla es pot fer una nova enquesta i ens permetrà valorar si les accions han tingut impacte: si ha disminuït el consum, si ha millorat la percepció de risc, etc.

Exemples pràctics

01

Municipi A: Alcohol i festa

Diagnosi: Es detecta un augment significatiu del consum d'alcohol en espais d'oci nocturn.

Resposta: es crea una campanya adreçada al jovent sobre el consum responsable en contextos festius, amb formació als monitors de lleure.

02

Municipi B: pantalles i salut mental

Diagnosi: Les dades mostren un ús excessiu del mòbil i una associació amb insomni i ansietat.

Resposta: es fa una intervenció als instituts sobre higiene digital, i es creen espais de suport emocional.

03

Municipi C: gènere i cànnabis

Diagnosi: S'observa que els nois tenen més consum de cànnabis però les noies tenen més ansietat i baixa autoestima.

Resposta: es fan tallers diferenciats per treballar rols de gènere, presa de decisions i resistència a la pressió del grup.

Conclusió:

Els resultats obtinguts ens han ajudat a fer una prevenció més intel·ligent, més ajustada i més propera a la realitat dels diferents municipis.

